

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

§. IV. Respondetur ad alias Maimburgi oppositiones à capite 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

§. IV.

Respondetur ad alias Maimburgi oppositiones à capite 13.

SUMMARIA.

1. Respondetur ad Decretum Cælestini III.
2. Et ad Definitionem Innocentij III.
3. Et ad errores Johannis XXII.
4. Et denique ad sermonem Pauli IV. in consistorio habitum.

I.

Pponit 6. Cælestinus III. Papa definivit in Decretali: *laudabilem. de Conversione infidelium.* Solvi fidelium matrimonia, quoad vinculum, altero Conjugum hæresin amplectente, ac innocenti liberum esse novas nuptias inire. Contrarium Innocentius III. in capitulo quarto de Divortijs definivit.

Resp. Nihil ad rem facit hoc argumentum, & ne quidem quæstionem tangit. Cælestinus nihil definierat, sed mentem tantum suam ut privatus Doctor exposuerat, communem illius temporis opinionem secutus; quod apertè Innocentius illis verbis in sinuat: *Et si quidem Prædecessor noster aliter sensisse videatur.* Aliud est sentire, aliud definire: præsertim cum Cælestinus non ex proposito, sed incidenter, aliudque agens ad eum casum respondeat. Nimis verò in sacris Canonibus peregrinus est, qui nescit non omnia, quæ Decretalibus continentur, ad fidem pertinere; aliud enim

enim est responsum juris, aliud Dogma ac Decretum fidei : hoc totam Ecclesiam respicit, & quidem cum imperio ad omnes fideles directo, quo obligantur sub pœna hæreseos & anathematis illud recipere, nec aliter credere : id nunquam Cœlestinus fecit, imò neque Innocentius, qui Cœlestinum corrigit : *Credimus*, inquit, *aliter respondendum*. Sunt hæc verba definientis, & non potius disputantis ? sed parcendum Maimburgo solius historiæ gnaro, Theologiæ verò, Canonumque rudi, quod ex omnibus ferè illius operibus elucet; nihil enim infelicius, cum Theologum agit, Jurisveperitum, & alieno calceo incedit, cadenti, quam eunti similior. Pudet me immorari tam absurdis.

II. *Opponit*. 7. Refert Cæsarius, Innocentium III. jam Pontificem solemnem Definitionem ex consilio sacri Cardinalium Senatûs, ad eoque ex Cathedra edidisse, quæ omninò fidei adversatur, & ab ipso postea Innocentio improbata est. Res sic habuit : Monachus quidam se Sacerdotem finxerat, ac quotidie sacris operabatur. Tactus penitentiam sacrilegium in Confessione Abbati exponit. Is jubet deinceps sacrificio abstinere. At Monachus pergere, veritus, ne ab alijs notaretur. Abbas animi incertus, cum & timeret arcana confessionis retegere, nec sacrilegium ferre posset quotidie oculis expositum, rem ad Capitulum generale defert suppresso nomine. Capitulum ad Pontificem Romanum, hic ad Cardinalium Senatum, ex cujus consilio : *scripsit*, inquit, *Cæsarius* (a) *sequenti anno Capitulo, quod fuerat à se determinatum, & à Cardinalibus approbatum in hæc verba : Ego dico in tali articulo esse prodendum, quia talis Confessio non est Confessio, sed Blasphemia, nec debet Confessor Blasphemiam tantam ac insaniam celare.* At verò in Concilio Lateranensi, cui Innocentius præfuit, contrarium omnino definitur, ubi : *Caveat Sacerdos, ne verbo vel signo, vel alio quovis modo prodatur aliquatenus peccatorem : & qui peccatum in penitentiali judicio sibi detectum præsumpserit revelare, non solum à Sacerdotali officio deponendum decernimus, verum etiam ad agendam perpetuam penitentiam in arctum Monasterium detrudendum.* En Innocentium contraria decernentem ! semel in Senatu Cardinalium Ecclesiam Romanam repræsentante, semel in Concilio Generali : hic verum, illic falsum decernit ; ergo Pontifex in Concilio Generali erroris expertus est : extra falli potest.

Resp.

(a) Cæsar. lib. 3. cap. 22.

Resp. Tota hæc narratio Cæsarij auctoritate nititur: quàm fragilem basin tantæ moli ferendæ! quis enim nescit, multa à Cæsario narrari fabulis simillima? & quæ ipse profitetur, aliorum tantùm narratione accepta? ergo æquum Maimburgo videbitur, totam retrò ab Irenæo antiquitatem, tot Patres, tot Concilia Oecumenica falsi arguere unius Cæsarij testimonio? præsertim cum is audita, non visa narret, imò ne ab ullo quidem scriptore consignata, nec inter epistolas Innocentij reperta; & mirum est, rem tantam omnium silentio premi. Si post Innocentij Decretum Lateranense Concilium contrarium tanquàm fidei dogma definiuit, ut ait Maimburgus; ergo Cæsarius hæreticus est, qui non obstante Concilij definitione se Innocentij sententiæ adherere profiterur: quam ergo fidem Cæsario adhibebimus perfidiæ & hæresis reo? Dicam ergo errasse Cæsarium, quippe aliena, incomperta, inaudita ac incredibilia narrantem. Quod si absurdum Maimburgo videbitur, Cæsarium in mero factò, historiæque errasse, in qua tam multi, præstantesque errarunt; quantò absurdus erit, in rebus ad fidem, æternamque salutem spectantibus errasse, aut errare Pontificem, errare Magistrum, Pastoremque Ecclesiæ, errasse Cathedram veritatis, errasse Patres, errasse Concilia, errasse Ecclesiam Gallicanam, omnesque Ecclesiæ scholas, quæ Romano Pontifici tanto consensu infallibilitatem tredecim & ultra sæculorum decursu attribuere? Quantò minori dispendio errasse, deceptumque Cæsarium esse dicemus, quàm istos omnes? Sed demum vera esse à Cæsario narrata, nihil adhuc obstant veritati. Quando enim Innocentius Cisterciensi Capitulo scripsit, nihil definiuit, nec præcepit pro fidei dogmate habendum, nec contrariam sententiam doceri prohibuit, cæciditque anathemate, in quo solo casu, qui proprius Pontificis est, convenitque Magistro Ecclesiæ, infallibilem esse dicimus.

III. *Opponit 3.* Exemplum Johannis PP. qui nihil non egit, ut opinio in Ecclesia reciperetur, quam animo suo imprefferat, animas vid. justorum non admitti post mortem ad Visionem Beaticam, ante Resurrectionem corporum. Hanc enim sententiam & in publicis & in privatis congressibus, imò & è suggestu docuit, omnemque lapidem movit, ut eam Universitati Parisiensi per-

persuaderet: denique ut scribit Adrianus VI. *publicè docuit, declaravit, & ab omnibus teneri mandavit, quòd anima &c.* Et tamen hanc sententiam hæreticam esse, non solum Parisiensis Universitas, sed etiam Benedictus XII. & Concilium Florentinum definivit.

Resp. Imò hoc maximè exemplo apparuit, quantum DEO euræ sit, ne Cathedra Petri aliquo errore inquinetur, quicunque tandem Pontifex eam Cathedram insideat. Certum est, Johannem in erroneam sententiam de animabus corpore solutis maximè propendisse, DEO tamen nunquam annuente, ut hunc errorem è Cathedra promulgaret, & tanquam fidei Dogma recipi totâ Ecclesiâ juberet. Id verum esse, multifariam apertissimèque ex ipso etiam Maimburgo ostenditur. Nam *primò* permisit Johannes, (a) ut cuilibet pro arbitrio liceret de hac re sentire, rogavitque Philippum Regem, ut utriusque sententiæ locus & libertas in Gallia esset, non tamen impetravit. Nihil ergo definierat Johannes, alioquin libertas opinandi sublata esset. *secundò*. Nunquam Constitutionem reperias, in qua Johannes tanquam fidei Dogma hanc opinionem suam admitti à fidelibus voluerit. *tertiò*. Ipsemet Johannes cum videret novellâ hâc sententiâ turbari Galliam, indignarique, vocato Cardinalium, Prælatorum, Doctorumque Cœtu, qui Avinionem morabantur, protestatus est, (b) se quidquid pro sententia sua hætenus dixerit, non definiendi, sed veritatem examinandi, inquirendique causâ à se dictum fuisse. *Quartò*. Ipsi Parisienses Doctores eodem anno, quo hanc Johannis opinionem erroris damnârunt, anno videlicet MCCCXXXIII. (c) secundâ Januarij palam aperteque professi sunt, eam sententiam à Johanne in medium productam esse, non quòd veram crederet, multòque minùs, quòd definire eam vellent, sed solum indagandæ veritatis gratiâ. *Quintò*. (d) Idem Johannes professus est, se nihil in hac causâ positivè affirmare velle: ejusque sententiam non tanquam Pontificis, sed privati Doctoris censuit Rex Philippus sententiæ Parisiensis Universitatis postponendam esse, teste ipso Maimburgo. *Sextò*. Teste

P p Wadingo

(a) Epistola Johan. ad Philippum Vales. à Calend. Decembr. (b) Maimb. de la Decadence liv. 6. J. Willanus lib. 10. c. ult. Wading. ad Annum 1333. (c) Spondanus ad Ann. 1333. Historia Univerf. Paris. ad eund. ann. (d) Maimb. cit. fol. 601. & Wading. in Regesto Anno 1333.

Wadingo, (a) cùm Franciscanorum Generalis Parisijs Johannis sententiam ex suggestu defendisset, Pontifex juramento contestatus est, tantum abesse, Generalem id mandato suo fecisse, ut ne quidem de hac re cogitaverit. *Septimò.* Anno denique MCCCXXXIV. tertio Decembris idem Johannes morti vicinus (quando præter æterna nihil amplius speratur, timereturque) editâ ultimâ constitutione professus est, justorum animas statim, ut peccatorum reliquijs purgatæ sunt, in Cœlum admitti, ubi Beatâ DEI Visione facie ad faciem perfruuntur, & hanc sententiam se habere, & antehac habuisse; quæ verò de hac re præteritis annis dixerit, scripseritque, omnia Ecclesiæ, suorumque successorum Pontificum judicio ac censuræ subiecta velle. Ita Willanus (b) & Wadingus (c) testantur, nec Maimburgus lib. 6. de Imperij Occasu diffitetur. Constat ergo, nihil definivisse Johannem ex Cathedra, nihil ergo privatus illius error Cathedræ Infallibilitati nocet. Frustrâ ergo Maimburgus laborat, invitâ non solum veritate, sed etiam conscientia. Agnovit enim Johannis innocentiam, imò & defendit libro citato. Nunc verò aut Romæ iratus, aut aulæ devinctus, aut utroque affectu perversus, maluit falsa quidem & indigna cum lucro scribere, quàm gratis, nulloque pretio veritatem.

IV. *Opponit 9.* Paulum IV. PP. anno 1557. cùm ab eo peteretur dissolutio Matrimonij per verba de præsentis inter Mareschallum Momorantium, nobilemque Virginem contracti, nullo tamen maritali amplexu secuto; causâ ad Collegium Purpuratorum delatâ sic prælocutum esse: *Querimus, num Matrimonium de præsentis contractum, quod est verum Sacramentum, auctoritate nostrâ dissolvi possit, cùm carnalis conjunctio nulla intercessit. Perspicite, an Decessores nostri id satis intellexerint, quod de indissolubili Matrimonij vinculo disquirimus. Non dubito, quin ego & Decessores mei errare aliquando potuerimus, non solum in hoc, verum etiam in alijs rerum generibus. Fatetur ergo Paulus, Romanos Pontifices etiam in caulis Sacramenta spectantibus errori subiectos esse.*

Resp. Quæro ex Maimburgo, quem hujus historiæ, sermonifque à Paulo habiti testem auctoremque proponat? nihil enim in Annalibus eorum temporum, nihil in Constitutionibus Pauli reperimus. Quem ergo Auctorem facit? *Dominum,* inquit, *de la Haye.*

(a) Ar

(a) Wading. in Reg. cit. (b) Wilan. lib. II. cap. 9. (c) Wading. cit.

(a) At hic nomine sponsi dispensationem urgebat, recusatamque ægerimè tulerat, nec sermoni Pontificis in Consistorio perorantis interfuerat, sed tantum ab alijs relatum acceperat; quantam ergo fidem habebimus testi & offenso, & audita tantum narranti? Sed ita res se habeat, quid rogo consequitur? planè nihil aliud, quam Paulum credidisse, Pontifices Romanos in concedendis Dispensationibus, præsertim circa Matrimonia, aliquando aut humano respectu, ac Principes demerendi causâ, aut cupiditate, aut caufarum ignorantia, aut dolo supplicantium errasse, deceptosque esse; sicque cum de huiusmodi indulgentijs agitur, laxandoque præsertim vinculo Matrimonij, non tam exemplis priorum Pontificum, quam à legibus à DEO sancitis, atque in sacris litteris Ecclesiæ propositis agendum esse. Quæ omnia verissima sunt, atque à nobis spontè concessa; nec enim in huiusmodi causis errare Pontifices posse, imò frequenter errasse, haud inficiamur. Illud ergo monstrandum à Maimburgo fuerat, Dixisse Paulum: *Superiores Pontifices rematurè agitat. à solemnè Decreto definitivè, totique Ecclesiæ tanquam fidei articulum credendum proposuisse, vinculum matrimonij rati solvi à Pontifice posse, & tamen hanc definitionem falsam esse.* Id, inquam, oportuit à Paulo Pontifice dici, ut hujus testimonium aliquid ad rem faceret: at nunquam hoc Paulus dixit: imò si dixisset, quid tandem esset? num quidquid Pontifices in Consistorio perorant, id continuo Decretum est fidei, & oraculum ex Cathedra? at nos de hoc tantum quærimus.

Ex hætenus dictis facile judicabit Lector, exempla hætenus à Maimburgo, aut ex libris Protestantium, aut ex Launoi collecta (nihil enim ex suo præter formulas illas jactantiæ & vanitatis plenas) non tantum nihil probare, sed ne quidem ad statum quæstionis pertinere: probat, quæ nos ipsi concedimus; omittit, quæ negamus, & ex quovis trunco Mercurium facit. Nihil ergo ab eo timeas, qui non tantum non ferit, sed ne tangit quidem.